

Van : *Adviescommissie Strafrecht*
 Datum : 28 november 2013
 :
Betreft ***Wetsvoorstel invoering van de maatregel terbeschikkingstelling aan het onderwijs (tbo-maatregel)***

SAMENVATTING

Het op het eerste gezicht sympathieke karakter van de voorgestelde regeling neemt niet weg, dat er vragen rijzen omtrent nut en noodzaak van weer een nieuwe maatregel in het jeugdstrafrecht. Het voorstel is op dit punt niet onderbouwd met feiten en gegevens. Met name is onduidelijk of thans in de praktijk reële knelpunten bestaan op het terrein van het volgen van onderwijs, waarbij het reeds bestaande arsenaal aan maatregelen en bevoegdheden tekort schiet. Hierbij is te denken aan de handhaving van de leer- en kwalificatieplicht, de bijzondere voorwaarde bij voorwaardelijke (jeugd)straffen, en de civiele ondertoezichtstelling. Ook een onderbouwde raming van de kosten – in termen van financiële middelen en van verdere verzwarende van de werklast van bij voorbeeld jeugdzorg en scholen – wordt door de Adviescommissie node gemist.

Indien nut en noodzaak van een tbo alsnog kunnen blijken stelt de Adviescommissie voor, om het eerste deel van het wetsvoorstel in te trekken en het tweede deel – dat strekt tot de verplichting tot plaatsing op een school wanneer een jongere door de rechter tot het deelnemen aan onderwijs wordt verplicht – aan te haken bij het in het Wetsvoorstel invoering adolescentenstrafrecht voorgestelde artikel 77z, tweede lid onder 14^e Sr. Hierin is als bijzondere voorwaarde voor het niet ten uitvoer leggen van jeugdstraffen opgenomen: het volgen van onderwijs voor een bepaalde termijn, ten hoogste gelijk aan de proeftijd (in het jeugdstrafrecht maximaal twee jaar).

Indien ook het eerste deel van het wetsvoorstel toch wordt gehandhaafd stelt de Adviescommissie als wijzigingen voor:

1. dat in de wet expliciet wordt bepaald dat de maatregel slechts kan worden opgelegd:
  - bij veroordeling wegens misdrijf;
  - aan jongeren die nog niet beschikken over een startkwalificatie;

2. dat de maatregel door de rechter wordt opgelegd en verlengd met een duur van *ten hoogste één jaar*, en dat zij in totaliteit niet meer dan twee jaren bedraagt;
3. dat de duur van de vervangende jeugddetentie door de rechter wordt bepaald naar evenredigheid met de ernst van het misdrijf waarvoor de jongere wordt veroordeeld, en dat zij ten hoogste *vier maanden* bedraagt.
4. dat de maatregel van rechtswege eindigt bij het bereiken door de veroordeelde van de leeftijd van 23 jaar, dan wel bij het behalen van een startkwalificatie;
5. dat de rechter de invulling van de maatregel slechts op vordering van de officier van justitie dan wel op verzoek van de veroordeelde kan wijzigen;
6. dat in plaats van de officier van justitie *de rechter* de tenuitvoerlegging van de vervangende hechtenis beveelt, en wel op vordering van de officier van justitie
7. dat de procedure bedoeld in artikel 14h, 14i tweede tot en met zesde lid, en 14j Sr en 495b Sv van overeenkomstige toepassing wordt verklaard ten aanzien van de behandeling door de rechter van een vordering strekkende tot:
  - wijziging van de invulling van de maatregel;
  - verlenging van de maatregel;
  - tenuitvoerlegging van de vervangende hechtenis
 zodat is gewaarborgd dat deze beslissingen niet worden genomen zonder dat de jongere is gehoord en hij zich met bijstand van een raadsman heeft kunnen verdedigen.
 Deze aanpassing kan op relatief eenvoudige wijze worden vormgegeven door genoemde beslissingen te vermelden in artikel 77u Sr.

Bijlage

Volledige preadvies d.d. 28 november 2013